

LINDELÖWS
— bokförlag

---

www.lindelows.se

Så finns det dom som får slåss
För varje andetag
Åh, lille konstnär, min känsliga själ
Du vill få världen att skratta
Men den har dej ihjäl
Ett spel med märkta kort
Ett spel du aldrig kan vinna
Och denna sällsamma längtan
Är allt du ska finna

*ur låten Drivved,
av Peter LeMarc*

Innehåll

- dikt* – lövens tragedi ...13
dikt – jobbarna ...14
dikt – sann historia ...18
novell – en rik jävel i bastun ...20
novell – 35-kiloshoran ...22
dikt – till Jane: med all den kärlek jag hade,
som inte räckte till: - ...29
dikt – till Jane ...30
dikt – bajs och andra offergårdar ...31
- ur* Postverket – del 1, kapitel 10 ...34
ur Postverket – del 6, kapitel 1 ...39
- dikt* – har du kysst en panter någon gång? ...42
dikt – fängelset i Moyamensing ...43
novell – Minns ni Pearl Harbor? ...45
novell – Vackraste kvinnan i stan ...52
novell – Ensamhet ...62
dikt – brevbunt ...70
- ur* Factotum, kapitel 87 ...72
- ur* Kvinnor, kapitel 2 ...78
ur Kvinnor, kapitel 24 ...82
- dikt* – tji knas i sikte ...83
dikt – snabba turer ...84

ur Min oskuld och Pearl Harbor, kapitel 8 ...88

ur Min oskuld och Pearl Harbor, kapitel 9 ...91

novell – Fadermord 2 ...93

novell – Skadat gods ...97

dikt – gnistor ...105

dikt – mirakel ...109

dikt – skor ...109

dikt – Ät ...110

dikt – två mexikanska tjejer ...111

ur Hollywood, kapitel 1 ...114

novell – Författarna ...121

novell – Min galenskap ...129

ur Pulp, kapitel 2 ...132

12 röster om Charles Bukowski

Om en Soul Brother,

av Einar Heckscher ...139

Direkt i magen, ballarna och hjärtat,

av Marcus Birro ...150

Hemma hos Bukowski,

av Natalia Kazmierska ...156

Amerika utan mening,

av Göran Greider ...162

Bukowski säger att han älskar kvinnor,

av Nina Lekander ...172

Vårt behov av Bukowski,

av Crister Enander ...178

Desperationens diversearbetare,

av Ragnar Strömberg ...186

- Bukowski och den romantiska konstnärsmymten,
av Ann Charlott Altstadt ...192
- Bukowski är en herrelös hund,
av Stig Hansén ...199
- I Bukowskis klanglåda,
av Olle Widhe ...208
- Om Charles Bukowski inte hade funnits skulle jag ha
varit tvungen att uppfinna honom,
av Peter Birro ...217
- Blomster i en soptunna,
av Einar Heckscher ...224
- Med döden i sin vänstra byxficka,
av Ronnie Haag ...235
- Antologins olika böcker ...241
- De 12 olika rösterna om Charles Bukowski ...244

What I've tried to do, if you'll pardon me,
is bring in the factory-workers aspect of life.

People were caught in traps . . . They felt as
if their lives being wasted. And they were right.

Charles Bukowski

en rik jävel i bastun

han var en rik jävel i bastun, och han grät. han hade J S Bach:s samlade verk på skiva, men han mådde inte bättre för det. han hade fönster av färgat glas hemma hos sig, plus ett foto av en nunna som pissade. och ändå: det hjälpte inte, han hade en gång låtit någon mörda en taxichaufför vid fullmåne i Nevadaöknen medan han såg på. det – det slutade verka efter en halvtimme, han band fast hundar på kors och brände ut deras ögon med sina endollarcigarrer. gammalt och slitet, han hade knullat så många fina unga tjejer med gyllene ben att det – det tjänade inte nåt till längre.

ingenting.

han brände exotiska rökelsesorter medan han badade, han kastade drinkar i ansiktet på sin betjänt.

en rik jävel, en lömsk smygande deg var han. ett riktigt gammalt äckel. en sån som spottar i hjärtat på rosor.

han låg bara och grät där på bordet medan jag rökte en av hans endollarcigarrer.

– hjälp mig, o herre GUD hjälp mig! skrek han.

det var nästan dags nu.

– vänta ett ögonblick, sa jag till honom.

jag gick bort till skåpet och hämtade bältet och sedan böjde han sig fram över bordet, och allt det där vita mosiga fläsket, den där äckliga håriga häcken, och

jag snärtade till honom över den med spännet gång på gång:

ZAP! ZAP!

ZAP! ZAP! ZAP!

han föll av bordet som en krabba som letar efter havet. han kröp på golvet och jag följde efter honom med bältet och spännet.

ZAP!

ZAP!

ZAP!

medan han skrek igen ett par tre gånger lutade jag mig ner och brände honom med cigarren.

sen låg han raklång på golvet och log.

jag gick ut i köket där hans advokat satt och drack kaffe.

– klar?

– ja.

han räknade upp fem tiodollarsedlar, slängde dom över bordet. jag hällde upp en kopp kaffe och slog mig ner. jag hade fortfarande cigarren i handen. jag kastade den i vasken.

– gud, sa jag, Herre Gud.

– jodå, sa advokaten, den förra killen stod bara ut en månad.

vi satt där och smuttade på kaffet, det var ett trevligt kök.

– kom tillbaka nästa onsdag, sa han.

– varför kan inte du göra det i mitt ställe? frågade jag.

– JAG? jag är alldeles för känslig!

vi skrattade båda två och jag släppte ner två sockerbitar i kaffet.

till Jane: med all den kärlek jag hade,
som inte räckte till: —

Jag plockar upp kjolen,
jag plockar upp det blänkande
svarta pärlhalsbandet,
detta föremål som en gång rörde sig
över hull,
och jag kallar Gud en lögnare,
jag säger att allt som rörde sig
på det viset
eller visste
mitt namn
skulle aldrig kunna dö
så som man vanligen menar med att dö,
och jag plockar
upp hennes vackra
klänning,
all hennes ljuvhet borta,
och jag talar
till alla gudar,
judiska gudar, kristna gudar,
skärvor av skimrande ting,
gudabilder, piller, bröd,
havens djup, risker,
insiktsfull uppgivenhet,
råttor i safterna efter två som
blev på allvar galna

utan någon utväg –
kolibriers kunskap, kolibriers chans,
mot detta lutar jag mig,
mot allt detta lutar jag mig
och jag vet:
hennes klänning hänger över min arm
men
de kommer inte
att ge mig henne
tillbaka.

till Jane

225 dagar under gräs
och du vet mer än jag.

ditt blod har de tagit
för längesen,
du är en torr kvist i en korg.

är det så det går till?
här i rummet
skapar kärleksstunderna
fortfarande skuggor.

när du gav dig av
tog du med dig
nästan allt.

jag knäfaller om nätterna
framför tigrar som inte
lämnar mig ifred.

vad du var
händer aldrig mer.

tigrarna har fått tag i mig
och jag bryr mig inte.

bajs och andra offergärdar

förunderligt, jodå ungen, vill du ha mer
äppeljuice? hur kan du dricka sånt där?
jag hatar det. va? nä, jag är inte Doktor
Vogel. jag är pappan. din farsa. var mamma är?
hon har åkt för att anmäla sig
till ett konstnärsläger. jo, det är ett ställe
dit folk som inte är konstnärer
åker. visst, det är så det funkar nästan
överallt. ibland kan man komma till ett sjukhus
som är
40 våningar högt utan skymten av nån läkare
och inte lätt att hitta nån sköterska heller.
vad ett sjukhus är? ett sjukhus är bara en massa
urkopplade kontakter, döende människor och
ytterst sofistikerade och avspända biträden. men sån
är hela världen:
ingen vet vad de borde veta –

poeter kan inte skriva poesi
bilmekaniker kan inte fixa din kärra
boxare kan inte boxas
älskare och älskarinnor kan inte älska
predikanter kan inte predika. likadant till och med
med arméer: hela arméer styrda utan generaler,
hela nationer styrda utan ledare, ja
hela baletten är som att
försöka kopulera med en
träkkuk ... åh, förlåt mig!
hur gammal är du? tre? tre. ah. tre fingrar! vad fint!
du lär dig fort, min lilla anka. va? mer
äppeljuice? okej.
du vill leka tåg? du vill ta mig ut på tur?
okej, Tucson, för helvete, vi åker till Tucson!
vafan, inte vet JAG om vi är framme än, det är du
som kör!
va? är vi redan på väg TILLBAKA?
vill du ha godis? du har för tusan ätit godis
timmar i sträck! hörru, försök fatta att jag inte VET
när din mamma kommer tillbaka. va? tja,
när hon har bokat in sej på konstnärsläggret ska hon
på poesiuppläsning. vad poesiuppläsning är för nåt?
en poesiuppläsning är nånstans där folk träffas och
läser upp sina dikter för varann, mest såna
som inte kan skriva poesi.
vad poesi är för nåt? det är ingen som vet. den
förändras
hela tiden. den tar sig fram som den vill
likt en snigel som krälar uppför en husvägg.
en snigel? det
är en stor mjuk sak som blir till ett enda
slemmigt kladd när man trampar på den.

så jag är en snigel?
antar det, lilla gumman. vadå?
du vill bajsas?
okej, bäst du gör det då.
kan du ta av dig byxorna själv? vi träffas
inte så ofta du och jag. jaha, du vill ha lyset tänt?
vill du jag ska stanna eller
gå ut? stanna? okej. dags
att bajsas nu, lilla vän, just det ...
baaj-saa ...
så du kan växa upp och bli stor tjej och
göra vad stora tjejer
gör.
bajselibajs.
såja, så ska det gå till raringen,
är det inte kul?
mamma bajsar också.
oj det där var en fin en

wow!
jaha det gick ju bra!
torka dej i ändan nu.
nänä. ordentligt.
sådärja, det var
bättre.

säger du att jag är bajs!
du, den var bra!
jättekul!

nu går vi och handlar lite mer öl och
äppeljuice.

har du kysst en panter någon gång?

denna kvinna tror hon är en panter
och ibland när vi älskar
morrar hon och spottar
och håret faller ner
och hon tittar ut mellan testarna
och blottar sina huggtänder
men jag kysser henne ändå
och fortsätter älska.

har du kysst en panter någon gång?

har du någonsin sett
en panterhona njuta
av kärleksakten?

du har aldrig älskat, broder.

du med dina ekorrar och vesslor
och får och elefanter.

du borde ligga med en panter

sen vill du aldrig mera se

åt ekorrar, vesslor, rävar, får och elefanter

eller varginnor, aldrig

något annat än panterhonan

panterhonan gående över rummet

panterhonan gående över din själ,

alla andra kärlekssånger är lögn

när den svarta lena pälsen rör sig mot din hud

och himlen faller ner över din rygg,

panterhonan är drömmen plötsligt ohjälpligt

förverkligad
och det finns ingen återvändo
och ingen längtan bort –
pälsen mot din hud,
letandet är slut
och du är fastlåst i blicken ur en panthers ögon.

fängelset i Moyamensing)

vi spelade tärning på rastgården
medan fårskillarna sparkade boll med en hoprullad
trasig skjorta
en eller två gånger om dagen fick vi avbryta
när någon plit med tom nuna
siktade på oss från tornet med en k-pist
men gudilov
fortsatte vi på något vis att spela
och med hjälp av lite handlag och
tur
hade jag snart vunnit vartenda öre
som fanns på den kåken.
och morgonen efter och dagarna som följde –
alla plitar, gröngölingar, knivmän, ficktjuvar,
vårdsmän, tokskallar, förfalskare och knarkare,
kocken och alla som drömt sig vara president
men avsatts – faktiskt alla mina kritiker
kallade mig nu ”Mr Bukowski”, en
något flyktig odödlighet, må vara,
men lika verklig som grishuvuden eller vissna

blommor,
och kraften i denna makt slog mig:
”Mr Bukowski”, tärningsspelaräss,
mannen med slantarna i en värld där
nästan inga pengar fanns.
jag läste sannerligen inte Shelley för dem
och efter släckningen erbjöds jag allt:
smalhöftade gossar jag inte ville ha
biffar och glass och cigarrer som jag sannerligen
ville ha, och
raktvål, färska rakblad, senaste numret av
New Yorker.
vilken odödlighet är väl större
än Himlen i Helvetets boning,
och jag fortsatte njuta därav
tills man kastade ut mig på gatan
och tillbaka till min skrivmaskin,
oskyldig, lat, skrämmd och
dödlig igen.

brevbunt

hon sitter på golvet och
går igenom en kartong
och läser upp kärleksbrev jag skrivit till henne
medan hennes 4-åriga dotter ligger på golvet
insvept i en skär filt
på väg att somna

vi har blivit sams igen
jag sitter i hennes hus
en söndagkväll

bilarna kör uppför och nerför backen därute
ikväll när vi lagt oss
kommer vi att höra gräshopporna
knirka

var är alla dårar som inte lever
gott så som jag?

jag älskar hennes husväggar
jag älskar hennes barn
jag älskar hennes hund

vi ska lyssna till
gräshopporna
med min arm om hennes höfter

och mina fingrar mot hennes mage

en enda kväll som denna
besegrar livet,
överflödet tar hand om döden

jag tycker om mina
kärleksbrev
de är sanna

ah, hon har en så vacker brasa!
ah, hon har en så vacker själ!

ur Min oskuld och Pearl Harbor, kapitel 8

Jag tog hem kuvertet till min mor och gav henne det och gick in i sängkammaren. Min sängkammare. Det bästa med sängkammaren var sängen. Jag tyckte om att ligga kvar i sängen i timmar, också på dagarna, med täcket uppdraget till hakan. Det var skönt därinne, ingenting hände någonsin där, där fanns inga människor, ingenting. Min mor hittade mig ofta i sängen på dagarna.

”Henry, upp med dig! Det är inte bra för en ung pojke att ligga i sängen hela dan! Upp med dej nu mesamma! Gör nånting!”

Men det fanns ingenting att göra.

Jag gick inte och la mig den här dagen. Min mor läste brevet. Snart hörde jag henne gråta. Sen ylade hon, ”O, herre min Gud! Du har skämt ut din far och mej! Vilken skam! Tänk om grannarna får reda på det? Vad ska grannarna tro?”

De talade aldrig med sina grannar.

Så öppnades dörren och min mor kom inrusande i rummet. ”Hur kunde du göra så här mot din mor?”

Tårarna strömmade nerför hennes kinder. Jag kände mig skyldig.

”Vänta du tills din far kommer hem!”

Hon smällde igen dörren till mitt rum och jag satt i stolen och väntade. Jag kände mig skyldig på något vis ...

Jag hörde min far komma in. Han smällde alltid igen dörren, klampade när han gick och talade högt. Han var hemma. Efter en kort stund öppnades dörren till mitt rum. Han var en och nittio lång, en stor karl. Allting försvann, stolen jag satt i, tapeterna, väggarna, alla mina tankar. Han var mörkret som skymmer solen, hans våldsamhet fick allting annat att fullständigt försvinna. Hela han var öron, näsa, mun, jag kunde inte titta in i hans ögon, där fanns bara hans röda ilskna ansikte.

”Alright, Henry. Ut i badrummet.”

Jag gick dit in och han stängde dörren bakom oss. Väggarna var vita. Där fanns en badrumsspegel och ett litet fönster vars nätgaller var svartnat och trasigt. Där fanns badkaret och toalettstolen och kakelplattorna. Han sträckte ut handen och tog ner rakstrigeln som hängde på en krok. Detta skulle bli den första av många sådana omgångar stryk, som skulle återkomma allt oftare. Alltid, tyckte jag, utan verkliga skäl.

”Alright, dra ner byxorna.”

Jag drog ner byxorna.

”Dra ner kalsongerna.”

Jag drog ner dem.

Sen satte han igång med strigeln. Det första slaget blev mer en chock än det smärtade. Det andra gjorde mer ont. Varje slag som följde ökade smärtan. I början var jag medveten om väggarna, toaletten, badkaret. Till slut såg jag ingenting. Medan han slog mig skällde han på mig, men jag förstod inte orden. Jag tänkte på hans rosor, på när han skötte sina rosor på gården. Jag tänkte på hans bil i garaget. Jag försökte låta bli att skrika. Jag visste att om jag skrek skulle han kanske sluta, men vetskapen om det, och om att han

ville att jag skulle skrika, hindrade mig. Tårarna rann ur ögonen medan jag teg. Efter en stund blev alltihop bara en malström, ett enda virrvarr, och allt som fanns var den dödliga möjligheten att jag skulle förbli där för evigt. Till slut, som en motor som ryckte igång, började jag snyfta, medan jag svalde och hostade av det salta slemmet som rann ner i min strupe. Han slutade.

Han var inte kvar därinne längre. Jag blev medveten om det lilla fönstret igen och om spegeln. Där hängde rakstrigeln från sin krok, lång och brun och snodd. Jag kunde inte böja mig för att dra upp kalsongerna eller byxorna, utan stapplade klumpigt mot dörren med kläderna kring fötterna. Jag öppnade badrumsdörren. Därute i hallen stod min mor.

”Det var inte rättvist”, sa jag till henne. ”Varför hjälpte du mej inte?”

”En far”, sa hon, ”har alltid rätt.”

Så gick min mor därifrån. Jag gick in i mitt rum med kläderna kring anklarna och satte mig på sängkanten. Madrassen gjorde mig illa. Utanför, genom fönstret mot bakgården, kunde jag se min fars rosor växa. De var röda och vita och gula, stora och välvuxna. Solen stod mycket lågt men hade inte gått ner ännu, och sista biten av den syntes genom fönstret mot gården. Jag kände det som om till och med solen tillhörde min far, som om jag inte hade någon rätt till den därför att den lyste på min fars hus. Jag var som hans rosor, någonting som tillhörde honom och inte mig.

ur **Min oskuld och Pearl Harbor**, kapitel 9

När de så småningom ropade åt mig att komma och äta middag klarade jag av att dra upp kalsongerna och byxorna och gå till matvrån, där vi åt alla våra måltider utom på söndagar. Två kuddar låg på min stol. Jag satte mig på dem, men skinkorna och baksidan av låren sved fortfarande. Min far talade om sitt jobb, som vanligt.

”Jag sa åt Sullivan att slå ihop tre turer till två och sparka en man från varje skift. Det är ingen där som verkligen tar i ...”

”Dom borde lyssna på dej, daddy”, sa min mor. ”Snälla”, sa jag, ”snälla ni förlåt men jag är inte hungrig ...”

”Du äter upp din MAT!” sa min far. ”Din mor har lagat den här maten!”

”Ja”, sa min mor, ”morötter och ärter och rostbiff.”

”Och potatismos och steksky”, sa min far.

”Jag är inte hungrig.”

”Du äter upp varenda ärta, sen fjärtar du på tallriken!” sa min far.

Han försökte vara rolig. Det var en av hans favoritrepliker.

”DADDY!” sa min mor chockerat som om hon inte trodde sina öron.

Jag började äta. Det var hemskt. Det kändes som

om det var dem jag åt, vad de trodde på, vad de var. Jag tuggade ingenting, jag bara svalde för att bli av med det. Under tiden pratade min far om hur gott alltsammans smakade, vilken tur vi hade som fick äta god mat medan de flesta människor i världen, och många till och med i Amerika, svalt och var fattiga.

”Vad får vi till efterrätt, morsan?” frågade min far.

Hans ansikte var fasansfullt, läpparna putade, flottiga och våta av njutning. Han bar sig åt som om ingenting hade hänt, som om han inte hade pryglat mig. När jag kommit tillbaka till mitt rum tänkte jag, de här människorna är inte mina föräldrar, de måste ha adopterat mig, och nu är de missbelåtna med den jag har blivit.

gnistor

Fabriken bakom Santa Fe Avenue
var bäst.

vi packade tung belysningsarmatur
i långa tunga lårar
och langade upp dem i staplar
på sex.

sen kom tradarlastarna och
gjorde rent hus och så
tog man sex till.

tio timmar om dagen
fyra på lördagar
lönen var efter fackavtalet
rätt bra för oss oskolade
grovknegare
och hade man inga muskler
när man kom
fick man snart

de flesta av oss gick i
vita T-tröjor med jeans
ett röka dinglande i munnen
smygande med våra bira
medan basarna tittade
åt annat håll

där fanns inte många vita
de vita höll inte länge:
jobbade dåligt
mest var det mexar eller
svarta
coola
dom tog man inte där man hade satt dom

någon gång ibland
blänkte kniven till
och ibland vart någon redigt nerslagen
medan basar och chefer tittade
åt annat håll

de få vita som stod ut
var galningar

jobbet blev gjort
och de unga mexikanskorna
höll oss hoppfulla och muntra
med sina ögon som blixtrade
små telegram
från löpande bandet.

jag var en av de
vita galningar
som stod ut
jag jobbade bra
bara för rytmens skull
bara för att jag gav mig fan på det
och efter tio timmars
tungt arbete
när man utbytt spolningar och

förolämpningar och
tagit sig igenom
slagsmålsungar
med dem som inte var coola nog att
bara låta det vara
gick vi hem
obrutna
fortfarande
i form

vi klev in i våra gamla
bilar och
körde hem
för att dricka halva natten
och strida
med våra kvinnor

och sedan tillbaka nästa morgon
för att stämpla in
medvetna om
hur blåsta vi var och hur vi
bara gjorde de rika
rikare

sturska strosade vi in
i vita T-tröjor och
jeans
förbi de unga
mexikanskorna

vi var hårdingar
fulländade exemplar
av vår art

fastän bakfulla fick vi
jobbet gjort som
det skulle göras

men
ingenting berörde oss
någonsin

inte de lortiga
flagnande väggarna

inte ljuden av borrararna
eller klingor som skar
genom metall

inte gnistorna

vi var ett gäng som dög
i den där dödsbaletten

vi var magnifika
vi gav dem
mer än de bett om
ändå
gav vi dem
ingenting.

Min galenskap

Det finns grader av galenskap, och ju galnare man är desto mer uppenbart kommer det att vara för andra människor. Mesta delen av mitt liv har jag dolt min galenskap inom mig själv men den finns där. Till exempel, någon person kommer och börjar prata med mig om ditt eller datt och medan den här personen tråkar ut mig med sina förlegade alldagligheter, föreställer jag mig den här personen med hans eller hennes huvud vilandes på giljotinens stock, eller så föreställer jag mig den i en gigantisk stekpanna, där han eller hon friteras torr, medan de tittar på mig med sina skräckslagna ögon. I verkliga situationer som dessa, skulle jag troligtvis försöka mig på att rädda vederbörande, men medan de talar med mig kan jag inte hjälpa att jag föreställer mig dem såhär. Eller, i en mildare sinnesstämning, kanske jag föreställer mig dem på en cykel, åkandes raskt iväg från mig. Jag har helt enkelt problem med mänskliga varelser. Djur älskar jag. De ljuger inte och försöker sällan attackera en. Vissa gånger kanske de är knipsluga men det är tillåtet. Varför?

Mesta delen av mitt unga och medelålders liv spenderades i små rum, ihopkrupen där, stirrandes på väggarna, de sargade skuggorna, knopparna på byråldor. Jag var medveten om kvinnan och åtrådde henne men ville inte ta mig igenom allt helvete för att få henne. Jag var medveten om pengar, men återigen,

som med kvinnan, ville jag inte göra de saker som krävdes för att få dem. Allt jag ville ha var nog till ett rum och något att dricka. Jag drack ensam, vanligtvis på sängen med alla nedstämda skuggor. Ibland gick jag till barerna för att kolla in människoarten men arten var alltid densamma – inte mycket att skåla för och ofta mindre än det.

I alla städerna kollade jag in biblioteken. Bok efter bok. Få av böckerna sa mig något. De var mestadels damm i min mun, sand i mitt sinne. Inget av det relaterade till mig eller hur jag kände mig: var jag var – ingenstans – vad jag hade – ingenting – och vad jag ville ha – ingenting. Århundradenas böcker rörde bara till mysteriet av att ha ett namn, en kropp, promenera omkring, prata, göra saker. Ingen verkade lida av just min sorts galenskap.

I några av barerna blev jag våldsam, det blev grändslagsmål, av vilka jag förlorade många. Men jag slogs inte med någon speciell. Jag var inte arg, jag kunde bara inte förstå folk, vad de var, vad de gjorde, hur de såg ut. Jag åkte in och ut från häktet, jag blev vräkt från mina rum. Jag sov på parkbänkar, på kyrkogårdar. Jag var förvirrad men jag var inte olycklig. Jag var inte ondskefull. Jag kunde bara inte få ut någonting av det som fanns. Min våldsamhet riktades mot den uppenbara fällan, jag skrek och de förstod inte. Och till och med i de mest våldsamma slagsmålen brukade jag titta på min motståndare och tänka, varför är han arg? Han vill döda mig. Sen var jag tvungen att puckla på honom för att få bort monstret ifrån mig. Folk har inget sinne för humor, de är så jävla seriösa när det gäller dem själva.

Någonstans längs vägen, och jag har ingen aning

om var tanken härrörde ifrån, kom jag att tänka på att jag kanske borde bli författare. Kanske kan jag skriva ner orden jag inte har läst, kanske kan jag få bort den här tigern från ryggen genom att göra det. Så jag satte igång och decennier flöt på utan mycket lycka. Nu var jag en galen författare. Fler rum, fler städer. Jag sjönk lägre och lägre. Frös en gång i Atlanta i en tjärpapperskoja, levde på en dollar och tjuvfem cent i veckan. Ingen dusch, inget ljus, ingen värme. Jag satt och frös i min Californiaskjorta. En morgon hittade jag en liten pennstump och jag började skriva dikter i marginalerna på gamla tidningar på golvet.

Till slut, vid 40 års ålder, dök min första bok upp, ett litet skillingtryck med dikter, Flower, Fist and Bestial Wail. Paketet med böcker hade kommit med posten och jag öppnade paketet och där var de små skillingtrycken. De rann ut på trottoaren, alla de små böckerna och jag stod på knä bland dem, jag stod på mina knän och jag plockade upp en Flower Fist och jag kysste den. Det var 30 år sen.

Jag skriver fortfarande. Under de fyra första månaderna i år har jag skrivit 250 dikter. Jag känner fortfarande galenskapen rusa genom mig, men jag har fortfarande inte präntat ner ordet så som jag vill ha det, tigern sitter fortfarande på min rygg. Jag kommer att dö med den jäveln på min rygg men jag har gett honom en match. Och om det är någon därute som känner sig galen nog att vilja bli författare, skulle jag säga kör hårt, spotta i solens öga, tryck på de där knapparna, det är den bästa galenskapen, århundradena behöver hjälp, människoarten gråter efter ljus och spel och skratt. Ge det till dem. Det finns nog med ord för oss alla.

Med döden i sin vänstra byxficka

Vintern 1987–88 försämrades Bukowskis hälsa.

På grund av hög feber som kom och gick kunde Buk inte sova och äta ordentligt. Han var övertygad om att liemannen var på väg åt hans håll. Han anlätade några av dom bästa läkarna i Beverly Hills och beskrev sina symptom: sömnlöshet, ingen aptit, yrsel, viktminskning, trötthet och hackande hosta. Prover togs, men läkarna kunde inte se att han bar på någon speciell sjukdom. (...)

När så Bukowski tog en av alla sina katter (av vilka dom flesta var gatukatter som Buk tagit hand om) till veterinären och berättade för denne om sina problem, löste veterinären ”sjukdomsgåtan”. Djurdoktorn gjorde ett tbc-test. Och det var tuberkolos Buk hade. En sexmånaders antibiotikakur gjorde honom frisk.

Bukowski minskade sin alkoholkonsumtion drastiskt. Men helt avhållsam blev han inte; fortfarande behövde han en redig fylla då och då. Kroppen tar mycket stryk av detta, skriver han, men sinnet och själen behöver föda: ”Drickandet ger näring åt mitt sinne och min själ.”

Av Linda och Marina Louise fick Bukowski en dator i julklapp.

Med Macintoshen fördubblade Buk sin litterära

produktion. Några gånger hände det att han förlorade det han skrivit eftersom han glömt att ”spara” ordentligt innan han gick och la sig. En gång spillde han ut en flaska vin över tangentbordet och en annan gång pissade en av hans katter på ordbehandlaren, vilket resulterade i blå ljusblixtar, bomber, konstiga ljud, ögonblick av mörker och fyra förlorade skrivtimmar. (...)

Den åldrade rucklaren satt i sitt skrivarrum på natten och såg ut mot bukten. Lyssnade på Mahler: ”Keep it going, Mahler! You’ve made this a wondrous night. Don’t stop, you son of a bitch! Don’t stop!”.

Russel Harrison skriver i *Against the American Dream* att kompositörer som Brahms, Mahler, Wagner, Shostakovich, Bach, Mozart och Beethoven återkommande nämns i Bukowskis böcker. Flest gånger nämns Beethoven, 48 gånger (”the Bee” som Buk kallade honom), därefter Mozart (25) och sedan Mahler (24).

Klassisk musik är som en drog, skriver han i sin dagbok. Och han skriver mycket och han tänker på brev han fått från läsare som säger att hans böcker hjälpt dom att leva vidare, dom har hjälpt honom också: skrivandet, hästarna och hans nio katter.

Han läser Descartes (1596–1650, fransk matematiker och filosof, dog i Stockholm) Hume (1711–1776, engelsk filosof) Kierkegaard (1813–1855, dansk filosof). Han tänker på döden, att dom flesta människor inte är redo för den, att den gör dom livrädda. Själv är han beredd. Han bär hela tiden med sig döden i sin vänstra byxficka. Vad som är fruktansvärt är inte döden, tänker den åldrade författaren, det som verkligen är fruktansvärt är att människor inte lever sina liv

innan dom dör. Människorna ärar inte sina egna liv, dom pissar på det. Dom koncentrerar sig för mycket på knullande, filmer, pengar och familjen. Människors hjärnor är fulla av bomull. Dom sväljer idén om Gud utan att tänka, dom sväljer idén om nationen utan att tänka. Snart glömmes dom bort att tänka, och låter andra göra det för dom. (...)

I flera månader under 1992 mådde han inte bra; han hade huvudvärk, var stel i nacken och ryggen. Han skriver i sin dagbok att han är mycket trött. Att han har ont i höger ben, ankel och fot. Att han opererats för grå starr. Att han har haft hudcancer. Om att döden nafsar honom i hälarna. Men döden skrämmer inte. Det är när orden inte kommer flygande ur -maskinen som livet är en pina. Skrivandet har aldrig varit en strävan efter berömmelse och pengar. Det enda han velat är att "få ner orden på det sätt jag vill, det är allt". Han hoppas att han skall kunna skriva ända fram tills döden tar honom. Det vore idealet. (...)

Beundrare som närmade sig honom på ett seriöst sätt belönades ofta med svarsbrev innehållande en dikt eller en teckning. En fånge skrev en gång till Buk från fängelset att Buks böcker var dom enda som skickades vidare från cell till cell. "För mig", sa Bukowski i en intervju, "är detta det högsta betyg man kan få. Vem behöver universitetskritiker?"

Bukowski hade skrivit sporadiskt på *Pulp* sedan 1991. Våren 1993, när han skrivit trefjärdedelar av romanen, blev han åter sjuk. Han hade drabbats av leukemi.

Läkaren gav honom beskedet att utan behandling skulle han leva högst sex månader till, det enda att

göra var att sätta in cellgiftsbehandling, den skulle ge obehagliga bieffekter och skulle kanske ändå inte rädda honom. Bukowski blev inlagd på San Pedro Peninsula Hospital.

Innan cellgiftsbehandlingen påbörjades kom Frances och hälsade på honom, gav honom en bukett gula blommor och sa att hon älskade honom. Och Carl Weissner flög från Tyskland för att besöka sin vän och kompanjon vid sjukbädden.

Cellgiftsbehandlingen startade. Han blev svag och tappade hår. Linda var på sjukhuset alla dagar i veckan och stannade ofta och vakade över sin man på natten. Under behandlingen blödde Bukowski från flera olika delar av kroppen. Han tillbringade 64 dagar på sjukhuset dom följande månaderna och fick efter behandlingen beskedet att cancern var på tillbakagång. (...)

Den åldrade skalden förstod att det var slutfestat. Bukowski slutade med alkohol helt och hållet och drack bara örtte och mineralvatten. Även tobaken las på hyllan.

Dagarna tillbringade han i sin trädgård, sittande under valnötsträdet; den gamle rucklaren – som en buddha. Och Buk beslutade sig för att skriva färdigt romanen Pulp medan han ännu orkade.

Hösten 1993 tog cancern ny fart och Bukowski togs in på sjukhus igen: ”Ja, jag blev av med leukemin och den kom tillbaka, vi får hoppas på mirakel nu.”, skrev Buk till Carl Weissner.

Det beslutades att han skulle vårdas hemma och en läkare och en sjuksköterska besökte varje dag den döende författaren.

Han var nu mycket dålig. Cellgiftsbehandlingen som attackerade dom sjuka blodkropparna hade också brutit ner hans immunförsvar och han fick lunginflammation och han togs åter in på sjukhus. Efter fem dagar hade läkarna lyckats få bukt med lunginflammationen, men han hade också en annan infektion som dom inte kunde lokalisera. Marina Louise och Linda vakade vid hans bädd.

Den nionde mars 1994 dog rebellen, drinkaren och proletärförfattaren Charles Bukowski. Han blev 73 år. (...)

Måndagen den 14 mars 1994 begravdes Bukowski. Närvarande var Linda B, Marina Louise, John och Barbara Martin, Sean Penn, bokhandlaren Sholum "Red" Stodolsky, John Thomas och hans fru Philome Long, Carl Weissner, samt vänner från San Pedro.

Buddhistmunkar, anlitade av Linda B, utförde begravningsceremonin.

John Martin och Sean Penn höll tal.

På en kulle utanför San Pedro, som kallas Ocean View, i Green Hills Memorial Park lades författaren till evig vila. På gravplattan är en boxare avbildad och ovanför boxarens huvud står det:

DON'T TRY

... och innan dess, så minns jag ...

"Ibland kommer orden ut som blod, ibland som vin", sa Bukowski om sitt skrivande. 1980 läste jag en recension i Göteborgs-Posten. Den handlade om

En snuskgubbes anteckningar av Charles Bukowski. Jag inhandlade boken, läste och upptäckte en lysande berättare fylld av humor och smärta. Under 20 år har jag slagit följe med Bukowskis författarskap och nu dristar mig att skriva om hans liv. Jag anser Bukowski vara en arbetarförfattare, skildrare av arbetarnas och trasproletärernas levnadsvillkor, från deras eget perspektiv. Bukowski jobbade själv i "okvalificerade" yrken fram till 50 års ålder. Så han visste vad han talade om. Min bok är en hyllning till honom och berättar om hans liv, från det att han föds 1920 i Andernach, Tyskland, tills han begravs i San Pedro, Californien 1994.

ur Charles Bukowski: en biografi

RONNIE HAAG

biblioteksassistent
Enske, december 2003

Charles Bukowskis dikter, noveller och romankapitel i denna antologi är hämtade ur följande böcker:

Otvättad kärlek och helveteshundar (2010)

Antologi med ett urval ur nio diktsamlingar, utgivna i USA mellan 1963 och 1988

lövens tragedi (-63)

jobbarna (-65)

sann historia (-68)

har du kysst en panter någon gång? (-72)

fängelset i Moyamensing (-72)

brevbunt (-74)

tji knas i sikte (-81)

snabba turer (-81)

gnistor (-84)

mirakel (-86)

skor (-86)

Ät (-88)

två mexikanska tjejer (-88)

En snuskubbes anteckningar

Notes of a Dirty Old Man, 1969

(© 2006, reviderad översättning av Peter Stewart)

en rik jävel i bastun

35-kiloshoran

**Dagarna rusar iväg som
vilda hästar över bergen (2011)**
*The Days Run Away Like Wild Horses
Over the Hills, 1969*

till Jane: med all den kärlek jag hade,
som inte räckte till:
till Jane
bajs och andra offergårdar

Postverket (2009)
Post Office, 1971
del 1, kapitel 10
del 6, kapitel 1

Smutstvätt (1991)
*ur Ejections, Ejucalations, Exhibitions and General
Tales of Ordinary Madness, 1972*
Vackraste kvinnan i stan

Historier från ingenstans (2010)
South of No North, 1973
Minns ni Pearl Harbor?
Ensamhet

Factotum (2006)
Factotum, 1975
(© 2003, reviderad översättning av Peter Stewart)
kapitel 87

Kvinnor (2008)
Women, 1978
kapitel 2
kapitel 24

Min oskuld och Pearl Harbor (1982)

Ham on Rye, 1982

kapitel 8

kapitel 9

Badkarsmusik (2005)

Hot Water Music, 1983

Fadermord 2

Skadat gods

Hollywood (2006)

Hollywood, 1989

kapitel 1

Märkta kort (2008)

ur Septuagenarian Stew, 1990 och

Betting on the Muse, 1996

Författarna (-90)

Min galenskap (-96)

Pulp (1996)

Pulp, 1994

kapitel 2

Reviderade översättningar
av Einar Heckscher

De 12 olika svenska rösterna om
Charles Bukowski och hans böcker:

- Ann Charlott Altstadt, 2008
Marcus Birro, 2010
Peter Birro, 2006
Crister Enander, 2005
Göran Greider, 2011
Ronnie Haag, 2002
Stig Hansén, 2010
Einar Heckscher, 2002 och 2008
Natalia Kazmierska, 2006
Nina Lekander, 2003
Ragnar Strömberg, 2003
Olle Widhe, 2005